

blive der. Saalænge man ikke kan bruge de Midler, der anvendes til denne Militis, til at organisere istedetfor til at betale med, saalænge faaer man ikke nogen Militis, der er stillet til at udføre sin Pligt, og det naaer man heller ikke, saalænge man til at ordne Militisen kun bruger Officerer, som efter deres Opfattelse og Betragtningssm. ade ere imod Militisvæsenet, som ikke stole paa det, men forkaste det. Alle de Tilstørelser, som her ere anførte med Hensyn til hvad der skulde vindes for Hæren fra den bornholmste Militis, ere ikke rigtige. Den høieste Styrke, der kan vindes, naar man ikke skal besvære Den betydeligt mere end de øvrige Dele af Landet, og især naar der tages Hensyn til den ikke ringe Deel af Søværnet, som kommer derfra, vil være omtrent 1000 Mand. Man skal vel lægge Mærke til, at naar man tager omtrent 1300 Mand fra Bornholm, er det det Samme som i Kongeriget Danmark at opstille en Hær paa henimod 70,000 Mand, og Alt, hvad der gaaer derud over, kan ikke holdes vedlige. Der kan ikke engang her i Landet holdes henved 70,000 Mand, undtagen for en kortere Tid; ellers hører Forsvarsevnen lidt efter lidt op af Savn paa Mandskab. Alle de Beregninger, der gaae løs paa, at Bornholm kan levere et Par Tusinde Mand til Hæren, ere altsaa ikke rigtige, og de Domme, der ere fældede over den bornholmste Militis, have ikke opfattet Spørgsmaalet fra den politiske Side, hvorfra det tillige maa opfattes. Lad os tænke os, hvad vi ville gjøre, naar vi fra Bornholm hortogede dets traditionelt tilvante Forsvarssystem, istedetfor at ordne det, naar vi lade Den ligge uforsvaret og see paa, at en ganske lille Styrke maafsee engang bemægtiger sig Indvaanernes Kasser og Eiendomme, arreterer store Sbelæggelser og derpaa gaaer sin Vej igjen. Det vilde vi ikke kunne forsvare. I Krigen 1807—14 kom man ogsaa til, istedetfor at hente Tropper fra Bornholm til den øvrige Armee, at lægge Tropper derover for at forøge Forsvarsstyrken. (Bille: Da var Militisen der!) Ganske vist, men Krigen blev dengang ført med en af de største Sømagter i Europa, og i et saadant Tilfælde maa man opstille andre Forsvarsmidler end mod en mindre Sømagt; men et Overfald kan

altid finde Sted, og Værnet derimod skal man altid have paa rebe Haand. Naar man derfor nævner disse store Tal og siger, at efterat man har taget 1300, 1500 eller 2000 Mand, bliver der endda Nok tilbage til at danne et Forsvarsmiddel, saa siger jeg, at det er en feil Betragtning. Hvis denne Befolkning paa 30,000 Mennesker befandt sig paa et snævert Rum, vilde der vel kunne blive Saamange tilbage, at de kunde danne en tilstrækkelig Forsvarsstyrke; men naar den er spredt paa et saa stort Omraade som her, vil det ikke være Tilfældet. Folkene ville ikke kunne samles paa et enkelt Punkt af to Grunde; for det Første fordi der er saa fjernt til de Steder, hvor de ere nødte til at møde Fjenden, og for det Andet, fordi det vilde blive altfor kosteligt. Naar man tager det æltre Mandskab fra Hjemmet, vil en stor Deel af Landet komme til at ligge udhyrket; det vil da mangle paa de tilstrækkelige Kræfter til Virksomhed og Arbejde, og dette gaaer altsaa ikke an. Naar vi undersøge Tilstanden ved den bornholmste Militis, skulle vi ikke gjøre det med det falske militære Blik, der i de senere Aar har dannet sig her i Landet om vore militære Forhold, men man skal tage det ganske simpelt og sige, at isølge den sunde Eftertanke kan en Befolkning af 30,000 Mennesker næppe til stadig Virksomhed stille mere end 3 à 4000 Mand, og det er endda Meget. Naar man tager en Tyvende-deel af den hele Befolkning, Kvinder og Mænd, kan man regne paa, at man har berøvet Staten en saa betydelig Deel af sin Virkekraft, at den ikke i Aaringer i Træl kan vinde det tilbage, og man maa altsaa være fattet paa at indskrænke det, hvorover man stadigt vil raade, til meget Mindre. Naar vi beholde det værnepligtige Mandskab tilstede paa Bornholm og ordne en Militis der, virkelig brugbar til at udføre sit Hverv, kunne vi ikke regne paa mere end 3 à 4000 Mand, og de maae endda være saaledes inddeelte, at Nogle af dem blive stedlige, medens Andre kunne kaldes til de Punkter, hvor man skal bruge dem. Jeg skal ikke gaae ind paa de øvrige Organisations-spørgsmaal, da de ikke her ligge for; men det er min fulde Overbevisning, at man ikke har betragtet dette Spørgsmaal med et rigtigt